

Posudek školitele
na diplomovou práci
Jany Kellnerové

Die Gattung der Novelle am Beispiel Theodor Storms „Immensee“

Praha: FF UK, 2011, 80 s.

Předkládaná diplomová práce je pokusem o jakési „dějiny německé novely v kostce“, jejíž některé premisy jsou dokládány na interpretaci rané novely Theodora Storma Immensee (Včelí jezero). V úvodních dvou kapitolách, věnovaných pojmu novely a jejím dějinám v německé literatuře (s. 9-36), dochází diplomantka k závěru, lépe řečeno vychází z myšlenky Benna von Wiese (s. 10-11), že žánr novely prochází v německé literatuře obdobím redefinice, neboť závislost žánru na německém vývojovém románu s jeho obrazem vnitřního světa protagonistů, která v německém teoretickém diskursu od jeho definování romantiky i realisty s odvoláním na německou klasiku dosud převažovala, se vyčerpala, jeho hranice se rozvolnily, a žánr novely tak přehodnocuje své vztahy ke společenské situaci a převažujícím literárním směrům posledních dvou století ve větší návaznosti na vlivy evropské literatury. Správně pak uvádí, že za současného stavu literárně-teoretického diskursu, se jakýkoli pokus o zachycení historického vývoje žánru novely v německé literatuře stává víceméně výčtem jednotlivých dobových teoretických východisek a základních pojmů (Leitmotiv, Falke, Silhouette, Wendepunkt) a textů na tyto teorie aplikovaných.

Ony pojmy jsou však v konečném důsledku opisy stejné stylové tendence – situačnímu modelu zdůrazňujícímu subjektivní příběh je tím zajišťován objektivní rámec pro obecnější platnost. Celá teoretická kapitola vrcholí shrnutím charakteristických rysů novely (s. 35) zdůrazněním na její vymezení na jednu událost a konstatováním, že ve sporu o otevřenou či uzavřenou formu vítězí druhá varianta.

Diplomantčina charakteristika Stormových novel platí hlavně pro novely z pozdějších tvůrčích období a nelze ji plně aplikovat na rané Včelí jezero (s. 42), i když i toto vykazuje její dvě základní komponenty – rámcovou perspektivu a vzpomínku jako pohnutku k vyprávění. Vlastní přínos práce vidím v rozboru romantické novely Včelí jezero, v konfrontaci s Reimannovou teorií parabolického čtení a využití symbolů. Diplomantka se pokusila o interpretaci na základě vlastní čtenářské reflexe při využití dostupné sekundární literatury, a předložila tak v podkapitole Reinhard's Bad im See und die Wasserlilie jednu z možných variant interpretace novely (s. 68-70).

Diplomantka práci pojala jako výklad s interpretačním přínosem novely Včelí jezero (s. 60-75). Takto stanovená práce je obhajitelná a ve svém závěru přináší i určitý nový pohled. Její výklad vychází z množství prostudované literatury k tématu (Wiese, Aust, Kunz, Preisedanz, Rath, Schuster), na niž velmi často odkazuje (práce menšího rozsahu má 372 poznámky!), tudíž je úzkostí před podezřením z plagiátu svedena k formě, která je v celém textu nápadná a leckdy působí až rušivě: totiž k využití konjunktivu. Příliš si vzala k srdci mé varování před neoprávněným přebíráním pasáží a před citací a jejím výkladem dala přednost nepřímé formě převyprávění výkladových pasáží. Práce je však napsána velmi dobrou němčinou, do níž se vloudily jen drobné chybičky, jistě nepozorností než neznaností, protože se neopakují: na s. 16 má být správný letopočet **1890**, nikoli 1990; na s. 29 správně **Eichendorff**, na s. 40 **in Deutschland**, na s. 55 **mit etwas Erlebtem**, na s. 59 **in künstlerischer Form**. Na s. 7 je uveden seznam použitých zkratk, není tedy nutné psát za zkratkou i její plné znění (např. na s. 21, 32).

Nepříjemným zjištěním je chybějící české a anglické resumé, čehož jsem si při odevzdání práce nevšiml. Je třeba je do práce dodatečně vložit.

Diplomovou práci doporučuji přes uvedené výhrady k obhajobě.

V Praze 20.05.2011

Doc. PhDr. Milan Tvrdík, CSc.